

WYROK ŁĄCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 stycznia 2015 roku

Sąd Okręgowy w Olsztynie, II Wydział Karny, w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SO Agnieszka Śmiecińska

Protokolant: sekr. sąd. Monika Polak- Kuzior

w obecności Prokuratora Prok. Okręg. M. S.

po rozpoznaniu w dniu (...)

sprawy **J. D.**, ur. (...) w M., syna S. i I. z d. P.,

skazanego prawomocnymi wyrokami:

1. **Sądu Okręgowego w O. z dnia (...) roku, sygn. akt (...)**, za przestępstwa:

a/z art. 148 § 1 kk popełnione w nocy na (...) roku na karę 12 lat pozbawienia wolności,

b/ z art. 75a ust. 1 ustawy z dnia 23.11.1990 r. o łączności (Dz. U. Nr 117, poz. 564 z późn. zm.) popełnione w dniu (...) roku na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,

c/z art. 216 § 1 kk popełnione w dniu (...) roku na karę grzywny w wymiarze 50 stawek dziennych w wysokości 10 zł każda,

d/ z art. 217 § 1 kk popełnione w dniu (...) roku na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,

przy czym wymierzono karę łączną 12 lat pozbawienia wolności, na poczet której zaliczono rzeczywisty okres pozbawienia wolności od dnia (...) r. do (...) r.,

2. **Sądu Rejonowego dla W. P. z dnia (...) roku, sygn. akt (...)**, za przestępstwo z art. 310 § 2 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 310 § 2 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i w zw. z art. 12 k.k. popełnione w dniu (...) roku na karę 1 roku pozbawienia wolności, na poczet której zaliczono rzeczywisty okres pozbawienia wolności od (...) r.,

3. **Sądu Rejonowego w B. w M. z dnia (...) roku, sygn. akt (...)**, za przestępstwo z art. 279 § 1 kk popełnione 1 września 1992 roku na karę 1 roku pozbawienia wolności;

Wyrokiem łącznym z dnia (...) roku Sąd Okręgowy w O. w sprawie o sygn. akt (...) połączył kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami Sądu Okręgowego w O. z dnia (...) roku, w sprawie (...), Sądu Rejonowego dla W. P. z dnia (...) roku w sprawie (...) oraz Sądu Rejonowego w B. w M. z dnia (...) roku w sprawie (...) i orzekł karę łączną 13 lat pozbawienia wolności;

4. **Sądu Rejonowego w M. z dnia (...) roku, sygn. akt (...)**, za przestępstwo z art. 178a § 1 k.k. popełnione w dniu (...) roku na karę 1 roku pozbawienia wolności,

5. **Sądu Rejonowego w M. z dnia (...) roku, sygn. akt (...)**, za przestępstwo z 158 § 1 k.k. w zw. z art. 157 § 1 k.k. i w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełnione w dniu (...) roku na karę 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności, na poczet której zaliczono rzeczywisty okres pozbawienia wolności od dnia (...)r.,

6. **Sądu Rejonowego w M. z dnia (...) roku, sygn. akt (...)**, za przestępstwo z art. 191 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełnione w dniu (...) roku na karę 2 lat pozbawienia wolności, na poczet której zaliczono rzeczywisty okres pozbawienia wolności od dnia (...)r.,

orzeka:

I. na podstawie art. 569 § 1 i 2 k.p.k., art. 85 k.k., art. 86 § 1 k.k. łączy kary pozbawienia wolności orzeczone wobec **J. D.** wyrokami Sądu Rejonowego w M. z dnia (...) roku, sygn. akt (...) (pkt 4) oraz Sądu Rejonowego w M. z dnia (...) roku, sygn. akt (...) (pkt 5) i orzeka wobec niego karę łączną 2 (dwóch) lat i 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 576 § 1 k.p.k. w pozostałej części połączone wyroki pozostawia do odrębnego wykonania;

III. na podstawie art. 577 k.p.k. na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności zalicza skazanemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie (...) od dnia (...)r., a także karę dotychczas odbytą w sprawie (...) od dnia (...) r. do dnia (...) roku oraz w sprawie (...) od dnia (...) r.;

IV. podstawie art. 572 § 1 k.p.k. i art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. w pozostałym zakresie postępowanie umarza;

V. na podstawie art. 624 §1 k.p.k. zwalnia skazanego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego;

VI. na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. Nr 16, poz. 124 ze zm.) oraz § 2 ust. 3 i § 14 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.), zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. R. K. kwotę 120,00 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem wynagrodzenia za obronę skazanego wykonywaną z urzędu w postępowaniu I-instancyjnym oraz kwotę 27,60 zł (dwadzieścia siedem złotych 60/100) tytułem podatku VAT od zasądzonego wynagrodzenia.

Sygn. akt II K 195/14

UZASADNIENIE

J. D. został skazany następującymi wyrokami:

1. **Sądu Okręgowego w O. z dnia (...) roku, sygn. akt (...)**, za przestępstwa:

a/z art. 148 § 1 kk popełnione w nocy na (...) roku na karę 12 lat pozbawienia wolności,

b/ z art. 75a ust. 1 ustawy z dnia 23.11.1990 r. o łączności (Dz. U. Nr 117, poz. 564 z późn. zm.) popełnione w dniu (...) roku na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,

c/z art. 216 § 1 kk popełnione w dniu (...) roku na karę grzywny w wymiarze 50 stawek dziennych w wysokości 10 zł każda,

d/ z art. 217 § 1 kk popełnione w dniu (...) roku na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,

przy czym wymierzono karę łączną 12 lat pozbawienia wolności, na poczet której zaliczono rzeczywisty okres pozbawienia wolności od dnia 5 do 7 czerwca 1997 r. i od 12 lutego 1998 r. do (...) r.,

2. **Sądu Rejonowego dla W. P. z dnia (...) roku, sygn. akt (...)**, za przestępstwo z art. 310 § 2 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 310 § 2 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i w zw. z art. 12 k.k. popełnione w dniu (...) roku na karę 1 roku pozbawienia wolności, na poczet której zaliczono rzeczywisty okres pozbawienia wolności od (...) r.,

3. **Sądu Rejonowego w B. w M. z dnia (...) roku, sygn. akt (...)**, za przestępstwo z art. 279 § 1 kk popełnione 1 września 1992 roku na karę 1 roku pozbawienia wolności;

Wyrokiem łącznym z dnia (...) roku Sąd Okręgowy w O. w sprawie o sygn. akt (...) połączył kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami Sądu Okręgowego w O. z dnia (...) roku, w sprawie (...), Sądu Rejonowego dla W. P. z dnia (...) roku w sprawie (...) oraz Sądu Rejonowego w B. w M. z dnia (...) roku w sprawie (...) i orzekł karę łączną 13 lat pozbawienia wolności;

4. **Sądu Rejonowego w M. z dnia (...) roku, sygn. akt (...)**, za przestępstwo z art. 178a § 1 k.k. popełnione w dniu (...) roku na karę 1 roku pozbawienia wolności,

5. **Sądu Rejonowego w M. z dnia (...) roku, sygn. akt (...)**, za przestępstwo z art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 157 § 1 k.k. i w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełnione w dniu (...) roku na karę 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności, na poczet której zaliczono rzeczywisty okres pozbawienia wolności od dnia (...)

6. **Sądu Rejonowego w M. z dnia (...) roku, sygn. akt (...)**, za przestępstwo z art. 191 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełnione w dniu (...) roku na karę 2 lat pozbawienia wolności, na poczet której zaliczono rzeczywisty okres pozbawienia wolności od dnia(...),.

(dowody: karta karna k. 6-7, 18-19; opinia o skazanym z Zakładu Karnego w K. łącznie z informacją o pobytach i orzeczeniach k. 46-51; odpisy wyroków w sprawach: Sądu Rejonowego Okręgowego w O., sygn. akt (...) k. 14-15; Sądu Rejonowego w M., sygn. akt (...) k. 23; Sądu Rejonowego w M., sygn. akt (...) k. 24-25, Sądu Rejonowego w M., sygn. akt (...) k. 26-29)

Skazany J. D. wniósł o połączenie węzłem kary łącznej na zasadzie pełnej absorpcji w ramach wyroku łącznego kar orzeczonych wobec niego w sprawach Sądu Rejonowego w M. o sygn. akt: (...) i (...). W uzasadnieniu wskazał, że za wymierzeniem kary w oparciu o tę zasadę przemawia sposób jego zachowania w warunkach izolacji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Tytułem wstępu wskazać należy, że z analizy przepisu art. 85 k.k., w tym zawartego w nim wyrażenia „sąd orzeka karę łączną” wynika, że sąd wydający wyrok łączny ma obowiązek zbadania pod kątem warunków do orzeczenia kary łącznej nie tylko prawomocnych wyroków wskazanych we wniosku o wydanie wyroku łącznego, ale wszelkich wyroków w odniesieniu do osoby prawomocnie skazanej. W przypadku bowiem, gdy stwierdzi przesłanki do orzeczenia kary łącznej, sąd jest zobowiązany do jej orzeczenia w wyroku łącznym bez względu na postulaty stron (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 stycznia 2008 r., sygn. akt V KK 212/07).

Przechodząc do meritum kryteria dopuszczalności łączenia kar jednostkowych orzeczonych różnymi wyrokami wyczerpująco reguluje przepis art. 85 k.k., zgodnie z którym, jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw, zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z tych przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, sąd orzeka karę łączną, biorąc za podstawę kary z osobna wymierzone za zbiegające się przestępstwa. Podkreślić nadto trzeba, iż w konkretnym przypadku możliwe jest wystąpienie nie tylko jednego zbiegu realnego, ale i dalszych, przy spełnieniu warunków wskazanych w tym przepisie. Przy czym, przy kolejnych zbiegach obejmujących drugą, trzecią i dalszą grupę przestępstw, wyjściowym punktem odniesienia będzie chronologicznie pierwszy wyrok, zamykający niejako kolejne grupy przestępstw pozostających w zbiegu (por. wyroki SN z dnia 22 listopada 2006 r., sygn. akt. V KK 45/06, R-OSNKW 2006, poz. 2213, s. 1130-1131,

LEX nr 202267, z dnia 1 sierpnia 2007 r., sygn. akt IV KK 195/07, R- OSNKW 2007, poz. 1771, s. 842-843, LEX nr 296718, czy z dnia 29 lipca 2008 r., sygn. akt IV KK 245/08, LEX nr 424879).

W świetle przytoczonych rozważań natury ogólnej, przy uwzględnieniu dat wyroków skazujących wydanych wobec J. D. oraz czasu popełnienia przez wymienionego poszczególnych przypisanych nimi przestępstw wskazać należy, że w niniejszej sprawie zachodzi zbieg realny w rozumieniu art. 85 k.k. odnośnie przestępstw objętych wyrokami opisanymi **w punktach 4 i 5**. Zwrócić bowiem wypada uwagę, iż przestępstwo w sprawie Sądu Rejonowego w M. o sygn. akt (...) zostało popełnione (...) r., a zatem zanim zapadł pierwszy ze wskazanych wyroków w sprawie Sądu Rejonowego w M. o sygn. akt (...), tj. przed dniem (...) r.

Brak było natomiast podstaw do objęcia węzłem kary łącznej w ramach wyroku łącznego kary 2 lat pozbawienia wolności orzeczonej wobec skazanego wyrokiem Sądu Rejonowego w M. z dnia (...) roku w sprawie o sygn. akt (...). Przestępstwo z art. 191 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., za które J. D. został skazany tym właśnie wyrokiem zostało bowiem przez niego popełnione w dniu (...) r., a zatem po dacie wydania zarówno wyroku Sądu Rejonowego w M. z dnia (...) r., sygn. akt (...), stanowiącego tzw. „pierwszy” wyrok ze zbiegu realnego obejmującego skazania opisane w punktach 4 i 5, jak też uprzednio zapadłych wyroków: Sądu Okręgowego w O. z dnia (...) r., sygn. akt (...), Sądu Rejonowego dla W. P. z dnia (...) r., sygn. akt (...) oraz Sądu Rejonowego w B. w M. z dnia (...) r., sygn. akt (...). Nie zachodzą zatem formalne przesłanki z art. 85 k.k. do stwierdzenia istnienia realnego zbiegu w omawianym przypadku, co powodowało potrzebę umorzenia w tym zakresie postępowania na podstawie art. 572 § 1 k.p.k. (punkt IV wyroku).

W tym miejscu zaznaczyć należy, że brak było również warunków do połączenia w ramach wyroku łącznego czynów jednostkowych objętych prawomocnym wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego w O. z dnia (...) r., sygn. akt (...). Stwierdzić bowiem wypada, że warunki określone w art. 85 k.k. (zarówno temporalne, jak i związane z rodzajem kary), spełniają w omawianym przypadku wyłącznie te z czynów jednostkowych, co do których cechę tę stwierdzono już w prawomocnym orzeczeniu i co do których zastosowano uprzednio reguły łączenia kar przewidziane w art. 86 k.k. Ponowne orzekanie w tym przypadku o połączeniu kar wymierzonych za czyny związane już węzłem kary łącznej w poprzednim wyroku stanowiłoby zatem naruszenie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. (punkt IV wyroku).

Kolejną kwestią wymagającą rozważenia jest wysokość kary łącznej, którą należało orzec za zbiegające się przestępstwa w ramach realnego zbiegu.

Zgodnie z treścią art. 86 § 1 k.k. Sąd wymierza karę łączną w granicach od najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy, nie przekraczając jednak ustawowych granic wskazanych w tym przepisie.

W przedmiotowej sprawie zatem granice wymiaru kary łącznej pozbawienia wolności kształtują się między karą najsurowszą, tj. karą 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności orzeczoną w sprawie Sądu Rejonowego w M. o sygn. akt (...), a karą 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności, tj. sumą kar z wyroków podlegających łączeniu w ramach zbiegu.

W tym miejscu przypomnieć należy, że treść przepisów art. 85 i n. k.k. stwarza podstawy do oparcia wymiaru kary łącznej zarówno na zasadzie absorpcji, jak i zasadzie kumulacji oraz asperacji, przy czym wybór sposobu wymiaru kary łącznej uzależniony jest od oceny okoliczności konkretnego wypadku, w tym w szczególności więzi o charakterze przedmiotowym i podmiotowym pomiędzy poszczególnymi przestępstwami, za które wymierzono kary jednostkowe (postanowienie SN z 7 października 2002 r., II KK 270/02, LEX nr 55547; por. wyrok SA w Katowicach z 8 marca 2001 r., II AKa 59/01, Prok. i Pr. 2002, z. 3, poz. 21; P. Zwolak, glosa do uchwały SN z 25 października 2000 r., I KZP 28/00..., s. 114 i n.). Trafnie przy tym podnosi się w orzecznictwie, że „zastosowanie zasady absorpcji, asperacji, czy kumulacji przy orzekaniu tak kary łącznej, jak i wydawaniu wyroku łącznego uwarunkowane jest przede wszystkim relacjami zachodzącymi pomiędzy prawomocnie osądzonymi czynami, objętymi tymże skazaniem. Relacje te sprowadzają się do określenia, jak bliski jest związek przedmiotowo-podmiotowy łączący te czyny oraz w jakich odstępach czasu zostały one popełnione” (por. wyrok SA w Łodzi z 9 maja 2001 r., II AKa 63/01, Prok. i Pr. 2002, z. 7-8, poz. 20).”

Sąd podziela nadto wyrażony w orzecznictwie Sądu Najwyższego pogląd, że zasada absorpcji czy kumulacji, jako rozwiązania skrajne, powinny być rozstrzygnięciami raczej o charakterze wyjątkowym (zob.: wyrok SN z dnia 2 grudnia 1975r., sygn. akt. Rw 628/75, OSNKW 1976, z. 2, poz. 33). Kara łączna bowiem to szczególna kara wymierzana niejako „na nowo” i jako taka stanowić winna syntetyczną, całościową ocenę zachowań sprawcy, będąc właściwą, celową z punktu widzenia prewencyjnego reakcją na popełnione przez niego czyny i jako taka nie może i nie powinna być postrzegana jako instytucja mająca działać na korzyść skazanego, ale jako instytucja gwarantująca racjonalną politykę karania w stosunku do sprawcy wielości - pozostających w realnym zbiegu – przestępstw.

W odniesieniu zatem do zbiegu realnego wskazanego w punkcie I wyroku stwierdzić należy, iż popełnione przez skazanego J. D. czyny - z uwagi na brak tożsamości rodzajowej dóbr, w które godziło zachowanie wymienionego, tj. z jednej strony bezpieczeństwo w komunikacji, z drugiej zaś zdrowie ludzkie - nie wykazywały związku przedmiotowego i nie uzasadniały tym samym ukształtowania kary w wyroku łącznym w kierunku postulowanym przez wnioskodawcę, czyli na zasadzie pełnej absorpcji. Na przeszkodzie uwzględnieniu tego postulatu stał również brak ścisłego związku czasowego między poszczególnymi przestępstwami, które wszak zostały popełnione odpowiednio (...) r. i (...).

Na tym tle połączenie powyższych skazań na zasadzie częściowej absorpcji i ukształtowanie wymiaru kary łącznej na poziomie 2 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności jawi się ze wszech miar słuszną i korzystną dla skazanego. Tym bardziej, jeśli weźmie się pod uwagę, iż Sąd był uprawniony do wymierzenia w omawianym przypadku kary łącznej w oparciu o zasadę kumulacji w wysokości 2 lat i 8 miesięcy lat pozbawienia wolności.

Wreszcie za złagodzeniem wymiaru kary łącznej nie przemawiała postawa J. D. prezentowana przez wymienionego w zakładzie karnym. Wprawdzie z aktualnej opinii o skazanym nadesłanej przez administrację Zakładu Karnego w K. wynika, że zachowuje się on regulaminowo i nie sprawia problemów natury wychowawczej, (był pięciokrotnie nagradzany regulaminowo, nie był karany dyscyplinarnie), to jednak nie sposób przeceniać tej okoliczności w obliczu wyżej przedstawionych kwestii o zasadniczym znaczeniu. Nie można bowiem zapominać, że decydujące znaczenie przy wymiarze kary łącznej ma także wzgląd na oddziaływanie kary w znaczeniu prewencji indywidualnej i ogólnej. Popełnienie przez skazanego J. D. znacznej ilości przestępstw na przestrzeni wielu lat świadczy zaś o jego niepoprawności, a także konsekwencji, by wręcz nie rzec, premedytacji w dążeniu do łamania porządku prawnego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 stycznia 2011 rok II KK 172/10).

Reasumując, mając na względzie przytoczone okoliczności, przy wymiarze kary łącznej Sąd uwzględnił zarówno charakter penalizowanych w poszczególnych wyrokach przestępstw oraz zachodzący między nimi czasowo-przedmiotowy związek, jak też obecną postawę skazanego i na tej podstawie uznał za zasadne przyjęcie przy wymiarze kary łącznej zasady asperacji tj. częściowej absorpcji (punkt I wyroku).

Sąd dokonał jednocześnie zaliczenia skazanemu na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności okresu rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie (...) od dnia (...) r. do dnia (...) r. oraz okresów kar odbytych w sprawie (...) od dnia (...) r. do dnia (...) r. oraz w sprawie (...) od dnia (...) r. (punkt III wyroku).

W zakresie, w jakim rozstrzygnięcia zawarte w połączonych wyrokach nie mogły być objęte wyrokiem łącznym należało pozostawić je do odrębnego wykonania (punkt II wyroku).

Sąd zwolnił skazanego od zapłaty kosztów sądowych za wydanie wyroku łącznego, albowiem przemawia za tym jego aktualna sytuacja osobista i majątkowa. Wymieniony odbywa aktualnie karę pozbawienia wolności, nie posiada nadto źródeł dochodu (punkt V wyroku).

O kosztach obrony sprawowanej z urzędu orzeczono na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze (Dz. U. nr 16, poz. 124 ze zm.) oraz § 14 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2002, nr 163, poz. 1348 ze zm. - punkt VI wyroku).